

**Reorientacja zawodowa rolników
jako przykład realizacji założeń
strategii rozwoju obszarów wiejskich**

**Dr Zofia Szalczyk
zastępca prezesa ARiMR**

Kierunki reorientacji zawodowej rolników

- 1. Dodatkowe kierunki działalności gospodarczej w ramach gospodarstwa rolnego – różnicowanie działalności rolniczej**
- 2. Prowadzenie działalności gospodarczej na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym**
- 3. Dodatkowe dochody rolników spoza gospodarstwa**
- 4. Zmiana zawodu i podjęcie pracy poza rolnictwem**

**Jednym z głównych celów WPR
w zakresie rozwoju obszarów wiejskich jest:**

**„popieranie różnicowania działalności gospodarczej”
w ramach gospodarstwa rolnego i poza nim.**

Przejawem tej polityki było wsparcie finansowe w programach strukturalnych:

- ✓ SAPARD,**
- ✓ SPO Rolny.**

Jest kontynuowane w programie PROW 2007 - 2013

SAPARD

Działanie – „Różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”

**Zrealizowano 3 644 projekty na łączną kwotę 307 mln zł
(6,5 % ogółu wsparcia w ramach SAPARD)**

- ✓ **schemat 1 - Tworzenie źródeł dodatkowego dochodu na obszarach wiejskich**

**1 490 projektów - 46 mln zł, głównie usługi turystyczne (69%),
usługi dla gospodarstw rolnych (12%)**

- ✓ **schemat 2 - Tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich**

2 154 projektów – 261 mln zł, głównie drobna wytwórczość (46%),

Powstało 1 646 miejsc pracy.

SPO Rolny 2004 - 2006

Działanie - Różnicowanie działalności rolniczej w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów

4 106 projektów na 294 mln zł dofinansowania (4,3 % ogółu wsparcia w ramach SPO Rolny)

Rodzaje projektów:

- ✓ Drobne usługi dla ludności – 1 652 projektów
- ✓ Usługi na rzecz rolnictwa – 1 010 projektów
- ✓ Agroturystyka – 806 projektów
- ✓ Rzemiosło i rękodzielnictwo – 148 projektów
- ✓ Wytwarzanie materiałów energetycznych – 68 projektów

Utworzono 8 847 miejsc pracy, w tym 6 197 w usługach, 1305 w rzemiośle i rękodzielnictwie, 934 w turystyce,

**Wsparcie z EFRROW
w celu różnicowania gospodarki wiejskiej obejmują
artykuł 52 1698/2005**

- **różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej;**
- **wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw w celu wspierania przedsiębiorczości i rozwijania struktury gospodarczej;**
- **zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystyką.**

PROW 2007 - 2013

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - 1 380 mln zł

Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw - 4 068 mln zł

Razem - 5 449 mln zł (około 8 % budżetu)

**Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju 2 466 mln zł (limit środków
wg decyzji LGD)**

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – 1 380 mln zł

Wnioski o wsparcie 14 608 kwota 1 255 mln zł

Umowy na projekty 4 397 kwota 360 mln zł

Zrealizowane płatności 216 mln zł

W ramach LGD:

Wnioski o wsparcie 298 kwota 19 mln zł

Umowy na projekty 47 kwota 3 mln zł

Zrealizowane płatności 300 tys. zł

„ Różnicowanie...” rodzaje realizowanych operacji:

- ✓ **Usługi dla gospodarstw rolnych – 50 %**
- ✓ **Usługi turystyczne- 15 %**
- ✓ **Usługi dla ludności – 13 %**
- ✓ **Roboty i usługi budowlane – 10 %**
- ✓ **Sprzedaż hurtowa – 3 %**
- ✓ **Wytwarzanie produktów z biomasy – 2%**
- ✓ **Inne - 7 %**

Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw - 4 068 mln zł

Wnioski o wsparcie 15 523 kwota 2 877 mln zł

Umowy na projekty 2 153 kwota 322 mln zł

Zrealizowane płatności 75 mln zł

W ramach LGD:

Wnioski o wsparcie 477 kwota 45 mln zł

Umowy na projekty 42 kwota 3 mln zł

Zrealizowane płatności 400 tys. zł

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstwa

Tworzenie nowych firm – 20%, rozwój firm – 80 %

Rodzaje realizowanych operacji

- ✓ głównie usługi dla ludności**
- ✓ roboty budowlane**
- ✓ usługi dla rolnictwa**
- ✓ handel hurtowy i detaliczny**

Wsparcie pośrednie

Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej – Grupy producentów rolnych

150 wniosków grup producentów rolnych o wsparcie

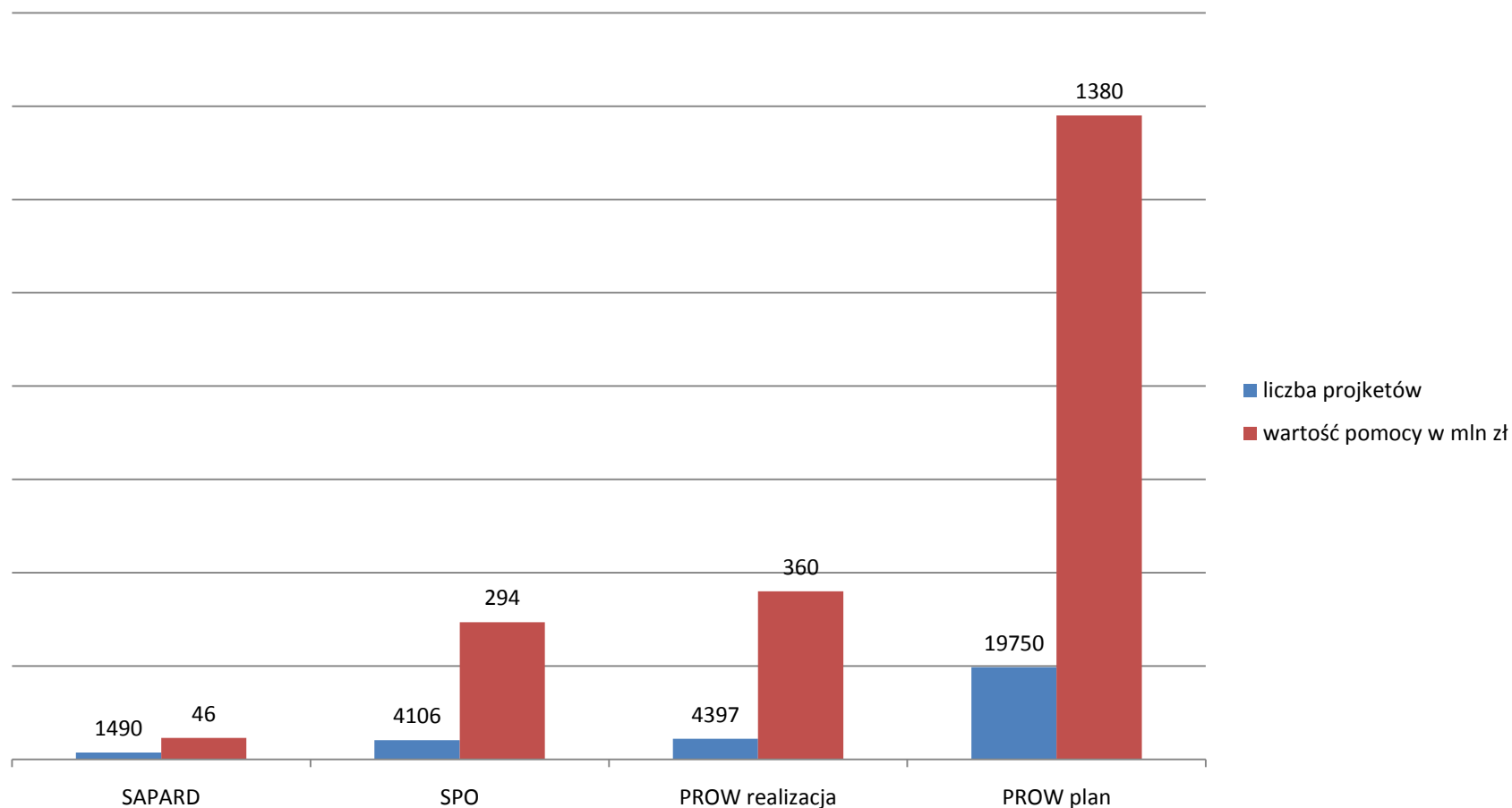
Zawarto 17 umów na kwotę 21 mln zł

Około 10% beneficjentów jest przetwórcami i rolnikami

Przykłady:

- ✓ **magazynowanie surowców, pakowanie produktów,**
- ✓ **czyszczenie zboża lub warzyw,**
- ✓ **budowa ubojni drobiu, trzody chlewnej,**
- ✓ **przetwórstwo słomy na brykiety i palety,**
- ✓ **prorowadzenie gorzelni - modernizacja linii gorzelniczych,**
- ✓ **handel hurtowy owocami i warzywami.**

Wsparcie w ramach WPR różnicowania działalności rolniczej

Zasada trwałości projektów

- ✓ **SAPARD - nie było takiego warunku**
- ✓ **SPO Rolny- 5 lat od daty płatności**
- ✓ **PROW 2007 -2013 – 5 lat od daty przyznania pomocy**

Podsumowanie

**Wspólnotowa polityka rozwoju obszarów wiejskich
stosuje mechanizmy wsparcia finansowego zachęcającego rolników do
różnicowania działalności gospodarczej.**

Dziękuję za uwagę